

figter hermed til hvad den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 1ste District (Wegener) forleden yttrede.

Det forekommer mig, at dette Forslag maa have en meget gunstig Udsigt til at gaae igjennem i Forsamlingen; jeg smigrer mig med, at den ærede Indenrigsminister især vil understøtte det. Han meente nemlig, at dette Lovforslag isærdeleshed skulde gaae ud paa at fremme Selveiendom, og at alle de, som ville fremme Selveiendom, skulde stemme derfor. Nu er her foreslaaet en Bestemmelse, som utvivlsomt, hvis den bliver tilspøiet, langt mere vil fremme dette Diemeed, som han sagde, var Lovens tilsigtede Diemeed, end der vil opnaaes, hvis den ikke tilspøies. Loven giver jo kun Lehnbesidderne Tilladelse til at afhænde, den paalægger dem jo ikke at afhænde; dette Forslag derimod gaaer ud paa, at det tillades Fæsteren, naar han vil kjøbe sin Gaard, ogsaa at kunne faae den tilkjøbs; man faaer altsaa to Muligheder til at faae Selveiendom fremmet istedetfor een, hvis man antager dette Lovforslag. Jeg finder ogsaa, at det er et saare billigt Forslag; det gaaer nemlig ud paa at indrømme Noget, jeg for min Part aldrig vil indrømme, nemlig, at man skulde betragte disse Fæstesteder som om de egentlig slet ikke vare Fæstetvang undergivne; det vil, at disse Fæstesteder skulle ikke blot give, naar de blive solgte, Lehnet den Fordeel, som det ellers kunde have af dem som Fæstesteder, men man vil give dem 10 pCt. mere dertil; det er et saare nobelt Forslag, især da det kommer fra en Mand, som selv er Fæstebonde. Jeg troer, at man nu ganske har glemt, hvad der isfor blev fremhævet af en anden Rigsdagsmand her i Forsamlingen, den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te District (S. A. Hansen), at det tidligere af Regjeringen er anerkjendt, at disse Fæstesteder umuligt kunde saaledes siges at tilhøre Lehnsbesidderne, at disse skulde kunne gjøre Fordring paa en vis Værdi, som oversteg den, de havde som Fæstesteder; vi maae erindre, at Fæstetvang eksisterer heri Landet endnu, og at en Minister, som er afgaaet, den forrige Indenrigsminister, har fuldkommen Ret, naar han meente, at Fæsterne skulde have en vis Dvota-

deel af den forhøiede Værdi, som Fæstestederne vilde faae, naar Fæstetvangen blev hævet; han har ligeledes Ret i, at man unddrager Fæstefamilierne den Fordeel, de vilde kunne have af, at en Evangslov for Fæstetvangsafføsning udkom, naar man saaledes tillader Lehnbesidderne enkeltvis at bortfælge Gaardene til Fremmede ved Fæstledighed. Naar man ikke vil antage den foreslaaede Bestemmelse, saa kan jeg i Sandhed ikke see Andet, end at man her bruger den Stärkeres Ret, og jeg vil sige, hvad en æret Rigsdagsmand under en anden Lov sagde, at man lader de Faa plyndre de Mange. Dette er meget farligt og det kan blive meget slemt for dem, som komme til at nyde Godt af denne Lov, hvis man saaledes ganske vil tilfidesætte de billige Krav, som Fæstebønderne have paa at faae Forkjørsret og et Vederlag for Affavnet af deres ubelukkende Brugret til disse Fæstesteder. Den derfor, som elsker en fredelig Udvikling, troer jeg, kan ikke Andet end stemme for det Forslag, som her er stillet, hvis ikke han foretrækker at forkaste hele denne Lov, og at lade Sagen staa uafgjort hen, indtil vi faae en Lov, som ophæver den hele Evang, der nu paaligger Lehn, Stamhuse og Fideicommissær.

Black: Jeg har udbedet mig Ordet af Formanden i Anledning af det, der blev yttret af den ærede Rigsdagsmand for Skanderborg Amts 2det District (L. Schøler) for at gjøre den personlige Bemærkning, at jeg vil henvisse ham til Tidenden, thi der vil han bedst kunne see de Ord, jeg udtalte.

Udsforeren: Jeg kan ikke troe, at det nærværende Forslag skulde have nogen Udsigt til at vinde Forsamlingens Bifald, og jeg skal derfor ikke gaae dybere ind paa Realiteten af det; det springer strax i Øinene, synes mig, — den Bemærkning vil jeg dog gjøre, — at det er en temmelig let Maade, hvorpaa Forslagsstilleren har taget sig denne vanffelige Dpgjørelse af Forholdet mellem Fæster og Godseier, idet han ligefrem har lagt til Grund den Calcule, som i Lovforslaget er gjort med Hensyn til et ganske andet Forhold, nemlig Forholdet mellem Lehnbesidderne og Succesforerne, en Calcule, som jo efter sin Natur kan være ganske anderledes løs (Tschering: Maa jeg bede om Ordet!).